

Remissvar - Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56), dnr S2023/02669

Ert diarienummer: S2023/02669

8.2.3 En ny extraordinär smittskyddsåtgärd bör införas

Utifrån de erfarenheter som nu finns av att hantera en pandemi bedömer Region Sörmland det olämpligt att införa flyttning som tvångsåtgärd där varje enskilt beslut måste tas av regionens smittskyddsläkare.

Utredningen bedömer att det skulle röra sig om mycket få beslut, baserat på att antalet beslut om tvångsisolering under covid-19-pandemin var lågt. I utredningens förslag är dock inte kraven gällande flyttning lika högt ställda som för tillfällig isolering enligt smittskyddslagen och bedöms därmed kunna tillämpas oftare. Det skulle kunna innebära en betydande arbetsbörda för en smittskyddsläkare som under en pandemi redan är mycket hårt belastad. Som exempel från covid-19-pandemin kan nämnas att smittskyddsläkaren hade fullt upp med uppgifter som att hantera exempelvis trängsel på restauranger, besöksförbud på SÄBO med flera.

Besluten skulle dessutom behöva fattas mycket skyndsamt för att ha effekt på risken för smittspridning, det vill säga åtminstone veckans alla dagar och möjligen även dygnet runt. I små regioner, såsom Region Sörmland, har smittskyddsläkaren ingen jour/beredskap. Detta innebär svårigheter att kunna fatta de omedelbara beslut som detta lagförslag skulle kräva, till exempel om en person avviker mitt i natten och det behöver utfärdas begäran om polishandräckning. Detta skulle också innebära en betydande arbetsbelastning för regionens smittskyddsläkare.

För att korrekt kunna avgöra behov av flyttning som tvångsåtgärd är det mycket viktigt att det underlag som ska ligga till grund för beslutet är av god kvalitet och inkluderar en medicinsk bedömning. Förutsättningarna för att få fram det kan skilja sig avsevärt mellan olika kommuner och olika boendeformer.

Smittskyddsläkaren har också begränsad kännedom om aktuella verksamheter och lokaler inom socialtjänsten. Detta skiljer sig mot beslut om tvångsisolering som sker på en vårdinrättning.

Ett bättre alternativ till tvångsförflyttning vore att isolera personen i sin bostad. För de grupper av personer som kan komma att bli aktuella för denna åtgärd (t ex personer med demenssjukdom) kan ett plötsligt byte av

miljö ofta leda till oro och ökad förvirring. Att få vara kvar i sin bekanta miljö med den vanliga personalen skulle sannolikt göra isoleringen mindre traumatisk. Troligen kommer isoleringen/karantänsvistelsen endast att krävas under några dagar (åtminstone gällande luftvägsvirus) och det ter sig därför omotiverat att flytta en person fram och tillbaka under en mycket kort period. Dessutom finns den praktiska aspekten av att det kan vara svårt för kommunen att lösa en alternativ boendeplats. Inte minst eftersom det kan krävas två olika typer av boenden, en för smittsamma personer (isolering) och en annan för personer som kan vara smittade (karantän).

9.4.3 Utredningens bedömningar

Region Sörmland anser det vara viktigt att hänsyn tas till den extrema belastning som finns på vårdpersonalen vid en pandemi, där hanteringen kring smittbärrapenning inte får bli en ytterligare belastning på den behandlande läkaren. En pandemi kräver uthållighet och att resurserna inom vård används på rätt sätt, vilket det även måste finnas stöd för i lagstiftningen.

REGION SÖRMLAND

Christoffer Öqvist (M)
Regionstyrelsens ordförande

Magnus Johansson
Regiondirektör